

Recenze knih

Remi Nader et al. *Neurosurgery Tricks of the Trade: Cranial*. New York: Thieme Stuttgart 2013. ISBN 978-1-60406-334-9, cena 209,99 EUR.

Kniha má celkem 715 stran. Je dílem čtyř autorů z erudovaných neurochirurgických pracovišť. I když existují některé publikace, které jsou určitými návody k operacím, málokterá z nich však popisuje jednotlivé neurochirurgické operační diagnózy vyložené krok za krokem tak, že představuje přesný postup k dané operaci. Právě tento cíl si kolektiv autorů položil a vznikla kniha, jež i pomocí dokonalých ilustrací a operačních fotografií navádí neurochirurga k celému spektru kraniálních operací, a to již od selekce pacienta k operaci až po možné komplikace v průběhu operace a možností jejich řešení. Kapitoly jsou buď založeny na určitém přístupu k cílové oblasti, nebo je popsána ur-

čitá patologie a jsou dány možnosti jejího řešení včetně definice léze, klinické manifestace, diagnózy, morfologického zobrazení, alternativních léčebných metod, přístupu a indikace k operačnímu řešení. Velmi cenné poznámky se týkají kontraindikací k operačnímu řešení. Kniha je rozdělena do 151 kapitol a pokrývá celé spektrum hlavové neurochirurgie. Kapitoly jsou zahrnuty do větších bloků, které tvoří logické celky. Například jeden z celků pojednává o intrakraniálních nádorech a je členěn na další podjednotky, jež nevynechávají žádnou oblast. Najdeme zde podrobné postupy k intraventrikulárním nádorům, gliomům, nádorům baze lební, meningeomům či metastatickým tu-

morům. Vše je vynikajícím způsobem dokumentováno, ilustrováno a doplněno kromě podrobného chirurgického postupu také možným očekávaným průběhem onemocnění a prognózou. Další celky pojednávají o endoskopické neurochirurgii, cerebrovasikulární problematice, kraniálních infekcích, stereotaktické a funkční neurochirurgii a nakonec je rozsáhlý celek o dětské neurochirurgii. Publikace by měla být součástí knihoven všech neurochirurgických pracovišť a je rovněž vhodným učebním textem pro mladé adepty neurochirurgie, a to zejména v pokročilejším období jejich výcviku.

prof. MUDr. Pavel Haninec, CSc.

William H. Slattery III, Babak Azizzadeh. *The Facial Nerve*. New York: Thieme Stuttgart 2013. ISBN 978-1-60406-050-8, EISA 978-1-60406-857-3, cena 109,99 EUR.

Kniha je rozdělena do 26 kapitol, které jsou členěny do pěti sekcí. Na konci každé kapitoly je uveden současný přehled literatury. Publikace je bohatě a kvalitně ilustrována, a to jak různými schématy, tak i peroperačními fotografiemi. Proto ji lze použít i jako návod k operacím pro různé typy poškození nervu. Má celkem 222 stran. V první sekci je popsána anatomie a fyziologie lícního nervu. Zabývá se také histopatologií onemocnění lícního nervu. V druhé sekci jsou shrnuty podrobné metody pro vyšetření nervu a třetí sekce po-

jednává o patologických jednotkách týkajících se lícního nervu. Najdeme tu i přehled lézí, které jsou léčeny konzervativně (například Bellova obrna). Je zde podán vyčerpávající návod na léčbu. Samozřejmě je tady zařazena i kapitola o traumatickém poranění nervu, o jeho nádorech a například též o faciálním hemispazmu. Sekce č. 4 pojednává o vybraných problémech – o monitoringu lícního nervu a také o plegii nervu při operacích neurinomu n. VIII. Jsou zde uvedeny možné chirurgické techniky jeho rekonstrukce. Poslední sekce po-

pisuje rehabilitační techniky. Lze konstatovat, že tato publikace vyčerpávajícím způsobem pojednává o n. facialis. Čtenář tu najde moderní metody konzervativního, ale také chirurgického léčení různých typů patologických situací týkajících se tohoto nervu. Kniha je určena především odborníkům zabývajícím se léčbou či různými typy poranění lícního nervu, a to z oborů ORL, neurochirurgie nebo plastické chirurgie.

prof. MUDr. Pavel Haninec, CSc.